

* * *

Въпросът за литературните влияния върху Славейкова е любопитен и като литературно-исторически и като психологически фактъ—Славейковъ е примъръ за голъмо духовно и художествено възмогване чрезъ постоянно общуване и сродяване съ най-разнообразни творчески духове. (По-нъкога заема и отъ незначителни писатели — напр. отъ русина Крестовски сюжета на „Фрина“). Взетото, обаче, съ малки изключения,¹⁾ винаги асимилира, прави го свое притежание. За това то, и когато е дори заетъ изразъ или образъ (сравнението въ „Кървава пъсень“, съ пътника: „Но както пътника по върли стръмнини, възийте на връхъ високъ, оглежда тамъ отгоре подъ себе си далечъ разгърнати простори“,... заето отъ Нитче респ. Шопенхауера, или това въ „Ралица“: „А вихърътъ катъ пътникъ закъснѣлъ, | на прозорците блъскаше, виеше...“, навъяно отъ Пушкина: „То какъ путникъ запоздалый | вдругъ въ окошко застучить“. (Зимнъй вечеръ), или образа на Балкана въ „Кървава пъсень“, повлиянъ отъ Ботева), не се чувствува като чуждо: органически се е срастнало съ другия материалъ. Въ това отношение следва много по-голъмитъ отъ себе си, използвали чужди сюжети, образи и пр. (Шекспиръ, Гете, Пушкинъ и др.).

Две качества обуславляватъ успеха му въ това отношение: изключителната възприемчивост на неговия духъ и оформеността, опредѣлеността на писателската му личност. Особено безъ последната той не би постигналъ нищо — загубилъ би себе си срѣдъ хаоса отъ многото външни влияния.

¹⁾ Влиянието на Нитче, напр. върху „Кървава пъсень“.